

Sygnatura akt II C 64/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca Sędzia SR A. S.

Protokolant st. sekr. sąd. M. O.

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2017 roku w Łodzi

sprawy w powództwa A. P. i S. R.

przeciwko Ośrodkowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.

o zapłatę

wskutek sprzeciwu pozwanego od wyroku zaocznego z dnia 14 stycznia 2016 roku wydanego w sprawie o sygn. akt II C 64/15

1. uchyla wyrok zaoczny wydany w dniu 14 stycznia 2016 roku w całości;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powódek solidarnie tytułem zadośćuczynienia kwotę 8.000 zł (osiem tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 11 października 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powódek solidarnie tytułem odszkodowania kwotę 1442,69 zł (jeden tysiąc czterysta czterdzieści dwa złote sześćdziesiąt dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 11 października 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
4. oddala powództwo w pozostałej części;
5. zwraca na rzecz powódek solidarnie ze Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 12,03 zł (dwanaście złotych trzy grosze) z kwoty uiszczonej w dniu 23 czerwca 2016 roku, zaksięgowanej poz. (...) / (...) tytułem różnicy między wydatkami pobranymi od strony a należnymi;
6. zasądza od pozwanego na rzecz powódek solidarnie kwotę 2846,46 zł (dwa tysiące osiemset czterdzieści sześć złotych czterdzieści sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt II C 64/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 20 stycznia 2015 roku skierowanym przeciwko Ośrodkowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., powódka K. P. (1) reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru – radcę prawnego, wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 12.014,49 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 października 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 4800 zł.

W uzasadnieniu wskazano, iż w dniu 19 czerwca 2014 roku powódka szła chodnikiem przy ul. (...) w Ł.. Gdy znajdowała się na wysokości posesji nr (...), potknęła się o pozostawione na chodniku, po dokonanych dzień wcześniej przez pozwaną spółkę wycięciu, gałęzie drzew. Odcięte od drzew konary zalegały na chodniku. Doprowadziło to do upadku

powódki, w którego wyniku doznała złamania rzepki lewej bez przemieszczenia. Powódka zgłosiła szkodę pozwanemu, ale nie odpowiedział on na pisma powódki. Przed zdarzeniem powódka była osobą w pełni samodzielą, zaś po wypadku została uzależniona od osób trzecich w codziennych czynnościach. Mimo leczenia i rehabilitacji, powódka do dziś odczuwa skutki urazów.

Na dochodzoną pozew kwotę składają się:

- 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i cierpienie,
- 263,99 zł tytułem odszkodowania za koszty leczenia (dwie odpłatne wizyty lekarskie - 240zł i zakup leków - 23,99 zł),
- 1662,50 zł tytułem odszkodowania za koszty opieki przy uwzględnieniu stawki 9,50 zł/h,
- 88 zł tytułem odszkodowania za koszty dojazdów do placówek medycznych taksówką,

(pozew k. 2-13, pełnomocnictwo k. 15)

Odpis pozwu z załącznikami doręczono pozwanemu w dniu 24 lutego 2015 roku.

(potwierdzenie odbioru k. 46)

Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2015 roku Sąd w niniejszej sprawie zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 kpc wobec śmierci K. P. (1) w dniu 17 kwietnia 2015 roku, oraz na podstawie art. 180 § 1 pkt 1 kpc podjął zawieszony postępowanie w sprawie z udziałem A. P. i S. R. jako następców prawnych K. P. (1).

(postanowienie k. 60, kserokopia aktu poświadczenia dziedziczenia k. 50-52)

Na rozprawie w dniu 14 stycznia 2016 roku powódki popierały powództwo. Oświadczyły, że dochodzone pozew kwoty mają być zasądzone na ich rzecz solidarnie.

(protokół rozprawy k. 70, pełnomocnictwo k. 119, oświadczenie k. 120)

Wobec tego, że pozwany nie zajął stanowiska w sprawie, Sąd w dniu 14 stycznia 2016 roku wydał w niniejszej sprawie wyrok zaoczny, w którym uwzględnił w całości żądanie pozwu.

(wyrok zaoczny k. 72)

W dniu 4 lutego 2016 roku pozwany złożył sprzeciw od wyroku zaocznego, w którym wniósł o uchylenie tego wyroku i oddalenie w całości powództwa. Wniósł też o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania. Pozwany wyjaśnił, że jego nieobecność na rozprawie była wynikiem wyjazdu służbowego i braku informacji o doręczeniu wezwania na rozprawę. Odnosząc się do żądania pozwu podniósł, że kwestionuje je co do zasady i wysokości. W jego ocenie wszelkie czynności zmierzające do uprzątnięcia z chodnika gałęzi po ich cięciu zostały wykonane.

(sprzeciw k. 82-83, odpis KRS k. 84-91)

W dniu 8 listopada 2016 roku swój udział w sprawie zgłosił pełnomocnik pozwanego w osobie adwokata.

(pełnomocnictwo k. 118, protokół rozprawy k. 120)

Powódki wniosły o utrzymanie w mocy wyroku zaocznego.

(protokół rozprawy k. 120)

Do zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 czerwca 2014 roku w Święto Bożego Ciała K. P. (1) szła do kościoła chodnikiem przy ulicy (...) w Ł.. Na chodniku potknęła się o leżące na nim gałęzie drzew i upadła na kolana.

(dokumentacja fotograficzna k. 17-18, zeznania świadka B. R. k. 123, zeznania świadka Z. P. k. 122, zeznania świadka I. G. k.140, szkic k. 138, zeznania powódki A. P. k. 140, zeznania powódki S. R. k. 141)

W dniu 24 lipca 2013 roku Miasto Ł. – Zarząd Zieleni Miejskiej (zamawiający) oraz Ośrodek (...) sp. z o.o. w Ł. (wykonawca) zawarli umowę, na podstawie której pozwany przyjął do wykonania utrzymanie zieleni w pasach drogowych ulic w dzielnicy G. w 2013-2015r , w tym m.in. w pasie drogowym ulicy (...). W umowie wykonawca zobowiązał się do porządkowania na bieżąco terenu prowadzonych prac oraz usuwania pozyskanego materiału zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia zawartym w załączniku do umowy. Nadto w umowie strony postanowiły, że jeżeli w związku z niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem prac nastąpi szkoda na osobach lub mieniu osób trzecich – wykonawca zobowiązany jest do jej naprawienia.

(kserokopia umowy k. 19-22v, bezsporne)

Do obowiązków pracowników pozwanego w wykonaniu umowy z dnia 24 lipca 2013 roku należało także usuwanie gałęzi po cięciu drzew w pasie drogowym. Po wycince gałęzie były układane w kupki, a później umieszczane w rębaku. W ciągu 24 godzin od zakończenia prac gałęzie miały być usuwane. Były takie sytuacje, że mieszkańcy telefonowali i prosili, aby pozbierać kupki gałęzi.

(zeznania świadka B. R. k. 123)

W dniu 18 czerwca 2014 roku pracownicy pozwanego dokonywali cięcia drzew przy ul. (...). Ścięte gałęzie były umieszczane na pasie zieleni obok drzew, między chodnikiem i jezdnią, częściowo wystawały na chodnik. W obrębie miejsca wypadku powódki nie umieszczono przed tym zdarzeniem ostrzeżeń o prowadzonych pracach, ani nie zabezpieczono taśmą miejsca prac.

(zeznania świadka I. G. k. 140)

Po wypadku K. P. (1) udała się do (...), gdzie po wykonaniu rtg lewego kolana rozpoznano złamanie rzepki lewej bez przemieszczenia. Lewa kończyna dolna K. P. (1) została unieruchomiona w tutorze gipsowym. Powódka odbyła dwie konsultacje ortopedyczne, w czasie których nie zgłaszała dolegliwości. Lekarz zalecił stosowanie leku C. 3 F.. W dniu 30 lipca 2014 roku unieruchomienie gipsowe zostało usunięte. We wrześniu 2014 roku K. P. (1) odbyła cykl rehabilitacyjny.

(kserokopie dokumentacji medycznej k. 23-28)

W celu odbycia konsultacji ortopedycznej po zdarzeniu K. P. (1) korzystała z transportu prywatnego – taksówki osobowej, za co uiściła należność w kwocie 23,99 zł.

(kserokopia paragonu k. 29)

Za dwie konsultacje ortopedyczne po zdarzeniu K. P. (1) zapłaciła łącznie 240 zł.

(kserokopie paragonów k. 29)

K. P. (1) zakupiła w dniu 24 lipca 2014 roku lek C. 3 F., za co zapłaciła 23,99 zł.

(kserokopia paragonu k. 29)

W wyniku wypadku z dnia 19 czerwca 2014 roku K. P. (1) doznała złamania szczytu rzepki lewej bez przemieszczenia. Złamaniu nie towarzyszyło przemieszczenie odłamów ani krwiak śródstawowy. Skutkowało ono dolegliwościami bólowymi, które można porównać do stłuczenia, i które mogły utrzymywać się od momentu urazu do unieruchomienia kończyny w opatrunku gipsowym. Zastosowane unieruchomienie skutecznie zmniejszało/eliminowało dolegliwości bólowe oraz umożliwiało K. P. (1) poruszanie się (na prostej kończynie), nawet bez asekuracji kulami łokciowymi. U poszkodowanej z powodzeniem zastosowano terapię zachowawczą. Leczenie tego rodzaju urazów jest finansowane przez NFZ. Pacjent pokrywa jedynie koszty leków, dojazdu do placówek medycznych, czy prowadzenia leczenia (np. rehabilitacji). Unieruchomienie lewego stawu kolanowego K. P. (1) skutkowało ograniczeniem jej sprawności fizycznej. Wykonywanie toalety, ubieranie, rozbieranie się, robienie zakupów było z tego powodu utrudnione dość znacznie. Z tych względów przez okres ok. 6 tygodni od zdarzenia udział innych osób w wykonywaniu tych czynności był bardzo pomocny w czasie ok. 3-4 godzin dziennie.

(opinia biegłego ortopedy k. 110-110v)

Po zdarzeniu z dnia 19 czerwca 2014 roku K. P. (2) narzekała na dolegliwości bólowe rąk, które stłukła w wypadku i ból nogi. Po wypadku K. P. (1) w codziennych czynnościach pomagały córki oraz zięciowie. Udzielali jej pomocy przemieszczaniu, przy dowożeniu, przy czynnościach higienicznych, przygotowywaniu posiłków. Z powodu wypadku K. P. (1) musiała zrezygnować z zaplanowanego wcześniej wyjazdu do sanatorium. Po zdjęciu gipsu K. P. (1) utykała, miała lęk przed stąpaniem na lewą nogę, chodziła o lasce.

(zeznania świadka M. R. k. 121-122, zeznania świadka Z. P. k. 122, zeznania powódki A. P. k. 140-141, zeznania powódki S. R. k. 141)

W dniu 10 września 2014 roku zgłoszono pozwanemu szkodę powstałą w związku ze zdarzeniem z dnia 19 czerwca 2014 roku. W zgłoszeniu szkody K. P. (1) żądała zapłaty kwoty 30.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, oraz 2.014,49 tytułem odszkodowania (w tym 88 zł tytułem kosztów dojazdów, 263,99 zł tytułem kosztów leczenia, 1662,50 zł tytułem kosztów opieki).

(kserokopie: zgłoszenia szkody k. 32-35, potwierdzenia odbioru k. 35v)

W dniu 17 kwietnia 2015 roku zmarła K. P. (1). Spadek po niej nabyły na podstawie ustawy córki: A. P. i S. R. po 1/2 części.

(kserokopia aktu poświadczenia dziedziczenia k. 50-52)

Stawka pełnej odpłatności za usługi opiekuńcze w dni robocze na terenie miasta Ł. od lipca 2009 r. wynosiła 9,50 zł/h.

(kserokopia pisma (...) k. 16)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów, wśród nich opinii powołanego w sprawie biegłego, dokumentów, których ważność nie była kwestionowana przez strony w toku procesu, a także na podstawie zeznań powódek i zeznań powołanych w sprawie świadków. Ustaleń stanu faktycznego na podstawie kserokopii dokumentów dokonano na podstawie przepisu art. 308 k.p.c.

Opinia biegłego ortopedy w całym swoim zakresie jest rzetelna, sporządzona zgodnie z wymogami specjalistycznej wiedzy i zawiera pełne i fachowe ustosunkowanie się do pytań Sądu. Biorąc pod uwagę jej podstawy teoretyczne, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków Sąd uznał sporządzoną opinię za w pełni miarodajną i wyczerpującą.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało było zasadne w części.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 4 i art. 20 pkt 16 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (j.t. Dz.U.2013.260) zarządcą dróg gminnych jest wójt (burmistrz, prezydent miasta), do którego należy m.in. utrzymywanie zieleni przydrożnej, w tym sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów.

Stosownie do treści art. 20 pkt. 4, pkt 10, pkt 11, pkt 12 i pkt 14 do zarządcy drogi należy utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich oraz przepraw promowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, oraz wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających, przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników, wprowadzanie ograniczeń lub zamykanie dróg i drogowych obiektów inżynierskich dla ruchu oraz wyznaczanie objazdów drogami różnej kategorii, gdy występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia.

Nakaz utrzymania dróg w należyтым stanie rodzi po stronie Gminy obowiązek zabezpieczenia dróg w taki sposób, aby nie stanowiły one zagrożenia dla osób korzystających z nich.

Jak ustalono do wypadku K. P. (1) doszło na chodniku pozostającym w zasobach Gminy M. Ł., która na podstawie umowy powierzyła wykonanie prac w pasie drogowym, związanych z utrzymaniem zieleni, pozwanemu – przedsiębiorcy, którzy w zakresie swojej działalności trudnił się wykonywaniem takich czynności.

Podstawą odpowiedzialności pozwanego jest art. 415 kc w zw. z art. w zw. z art. 444 § 1 i 2 w zw. z art. 445 § 1 kc. Dla przyjęcia odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia niezbędne jest spełnienie łącznie 3 przesłanek, tj. winy, zaistnienia szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zawinionym działaniem. Zauważyć w tym miejscu należy, że czyn niedozwolony oznacza kategorię prawną obejmującą swym zakresem przedmiotowym zachowania (działania i zaniechania) polegające na naruszeniu pewnych ogólnych tj. spoczywającym na każdym i względem każdego, reguł ostrożności, dbałości o interesy, życie, zdrowie innych podmiotów słowem należytego zajmowania się innymi dobrami prawnymi.

W przedmiotowej sprawie na pozwanym zatem spoczywał obowiązek utrzymania nawierzchni chodnika w należyтым stanie. Obowiązkowi temu jednakże nie uczynił zadość w sposób należyty, tj. ogólnie wymagany w stosunkach danego rodzaju. Chodnikiem przy ul. (...) w Ł. przemieszcza się codziennie, co jest faktem oczywistym, wielu użytkowników. Uznać należy, że uprzątnięcie gałęzi po dokonanej wycince drzew, było absolutnym standardem i stanowiło minimum staranności w utrzymaniu nawierzchni chodnika. Niedopuszczalne jest bowiem, aby na chodniku zalegały przeszkody w postaci pozostawionych gałęzi czy konarów, gdyż zagrażają one bezpieczeństwu pieszych.

Pozwany przy realizacji obowiązku wynikającego z umowy z Gminą, powinien mieć na uwadze, że pozostawienie gałęzi bez ich zabezpieczenia w taki sposób, aby nie mogły ulec przemieszczeniu wskutek działania innych osób, zwierząt, czy nawet silnego wiatru, stanowiło zagrożenie dla pieszych.

Wina pozwanego rozumiana jako niedołożenie należytej staranności jest więc ewidentna. Zauważyć w tym miejscu należy, że dla przyjęcia odpowiedzialności w prawie cywilnym nie jest konieczne wystąpienie winy umyślnej czy też rażącego niedbalstwa, ale wystarczy niedołożenie owej ogólnej staranności. Powódki udowodniły, że stan chodnika nie zapewniał bezpieczeństwa użytkowników; natomiast pozwany nie przedstawił żadnych dowodów dla przyjęcia, iż nie było możliwe zapewnienie prawidłowej organizacji pracy podczas realizacji umowy bądź to z uwagi na siłę wyższą bądź z uwagi na jakieś inne szczególne przyczyny. Co więcej materiał dowodowy daje podstawy do twierdzenia, że pozwany wiedział, iż pozostawione gałęzie stanowią zagrożenie dla innych osób, gdyż jak zeznała świadek B. R., były takie sytuacje, że mieszkańcy dzwoniли i prosili o pobieranie gałęzi. Mimo tego nie zweryfikował należyte prawidłowości stosowanych rozwiązań w zakresie zabezpieczenia terenu prac.

Pomiędzy powstałą szkodą a winą pozwanego zachodzi w okolicznościach sprawy adekwatny związek przyczynowy, o którym traktuje przepis art. 361 k.c. Pozostawienie jakiegokolwiek przeszkody na chodniku, w miejscu, w którym poruszają się użytkownicy zwiększa bowiem każdorazowo prawdopodobieństwo powstania wypadku.

W zakresie wysokości zadośćuczynienia Sąd wziął pod uwagę obowiązujący w tym zakresie przepis art. 445 § 1 k.c. przewidujący m.in., że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, czyli szkodę niemajątkową, wyrażającą się w doznanym bólu, cierpieniu, ujemnych doznaniach psychicznych. Zgodnie z ugruntowanym w doktrynie i orzecznictwie poglądem zadośćuczynienie stanowi sposób naprawienia szkody niemajątkowej na osobie wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Inaczej niż przy odszkodowaniu, w przypadku zadośćuczynienia, ustawodawca nie wprowadza jasnych kryteriów ustalania jego wysokości. Wskazuje jedynie ogólnikowo, iż suma przyznana z tego tytułu winna być odpowiednia.

Przez tę "odpowiednią" sumę należy rozumieć kwotę pieniężną, której wysokość utrzymana jest w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa oraz dostosowaną do okoliczności konkretnego wypadku. Jednym z kryteriów określających "odpowiedniość" zadośćuczynienia jest jego kompensacyjny charakter (wyrok SN z 15 lutego 2006 r., IV CK 384/05, opubl. w LEX nr 190756, wyrok SN z 6 czerwca 2003 r., IV CKN 213/01, opubl. w LEX nr 141396). Oznacza to, że przyznana poszkodowanemu kwota powinna stanowić realną wartość ekonomiczną w odniesieniu do doznanej krzywdy, nie będąc przy tym jedynie wartością symboliczną, jak i nie stanowiąc źródła bezpodstawnego wzbogacenia poszkodowanego (wyrok SN z 28 września 2001 r., III CKN 427/00, opubl. w LEX nr 52766 oraz wyrok SA w Lublinie, I ACa z 29 września 2005 r., 510/05, opubl. w (...)).

W myśl art. 445 § 1 k.c. kompensowana jest krzywda, która oznacza szkodę niemajątkową wywołaną naruszeniem dobra osobistego, polegająca na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Przyznanie zadośćuczynienia i jego wysokość zależy od sądowej oceny okoliczności danej sprawy i nie oznacza dowolności organu stosującego prawo co do możliwości korzystania z udzielonej mu kompetencji (por. wyrok SN z 19 kwietnia 2006 r., II PK 245/05, OSNP 2007, nr 7-8, poz. 101 i wyrok SN z 17 stycznia 2001 r., II KKN 351/99, Prok. i Pr. 2006, nr 6, s. 11). Przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy należy wziąć pod uwagę rodzaj naruszonego dobra, zakresu (natężenie i czas trwania) naruszenia, trwałości skutków naruszenia i stopnia ich uciążliwości (por. wyrok SN z 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 99/05, LEX nr 198509; wyrok SN z 1 kwietnia 2004 r., II CK 131/03, LEX nr 327923; wyrok SN z 19 sierpnia 1980 r., IV CR 283/80, OSN 1981, Nr 5, poz. 81; wyrok SN z 9 stycznia 1978 r., IV CR 510/77, OSN 1978, Nr 11, poz. 210). Na pojęcie krzywdy składają się nie tylko trwałe, lecz także przemijające zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu, polegające na znoszeniu cierpień psychicznych (wyrok SN z dnia 20 marca 2002 r., V CKN 909/00, LEX nr 56027).

W następstwie zdarzenia z dnia 19 czerwca 2014 roku K. P. (1) doznała złamania szczytu rzepki lewej bez przemieszczenia. Zmuszona była przez 6 tygodni nosić niewygodne unieruchomienie gipsowe, odczuwała dolegliwości bólowe nogi i stłuczonych rąk. Musiała odwołać zaplanowany wyjazd do sanatorium. K. P. (1) musiała też korzystać z pomocy innych osób w codziennych czynnościach.

W niniejszej sprawie przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia uwzględniono zatem powyżej wskazane okoliczności. Nadto ujemne odczucia psychiczne przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi, koniecznością leczenia, oraz rehabilitacji przemawiają za zasadnością zgłoszonego żądania. Dlatego też zdaniem Sądu biorąc pod uwagę powyższe argumenty, zwłaszcza zaś rozmiar szkody niemajątkowej, kwotę 8.000 zł należało uznać za uzasadnioną i adekwatną do poniesionej przez matkę powódek krzywdy. W pozostałym zakresie powództwo w zakresie żądania zadośćuczynienia podlegało oddaleniu jako zbyt wygórowane.

Roszczenie o zadośćuczynienie nie wygasa z chwilą śmierci pokrzywdzonego, jeśli za życia wytoczył on powództwo o zadośćuczynienie albo sprawca krzywdy uznał żądanie zadośćuczynienia na piśmie (art. 445 § 3 kc).

Zgodnie z treścią art. 444 § 1 zd. 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Naprawienie szkody obejmuje w szczególności zwrot wszelkich wydatków poniesionych przez poszkodowanego zarówno w związku z samym leczeniem i rehabilitacją (lekarstwa, konsultacje medyczne, protezy, kule, wózek inwalidzki itp.), jak i koszty opieki niezbędnej w czasie procesu leczenia (por. np. orz. SN z 21.5.1973 r., II CR 194/73, OSP 1974, Nr 4, poz. 83) oraz inne dodatkowe koszty związane z doznany uszczerbkiem (np. przejazdów, wyżywienia).

Roszczenia o odszkodowanie na powołanej podstawie podlega dziedziczeniu (por. SN w wyr. z 29.7.1970 r., II CR 307/70, Legalis; SA w Katowicach w wyr. z 13.12.2013 r., V ACa 556/13, Legalis; A. Olejniczak, w: Kidyba, Komentarz, 2014, t. III, cz. 1, s. 595, Nb 4; M. Safjan, w: Pietrzykowski, Komentarz, t. I, 2015, s. 1532, Nb 1).

K. P. (1) w związku z wypadkiem poniosła koszt zakupu leków w kwocie 23,99zł. Poniosła też koszt dojazdu do placówki medycznej w wysokości 22,20zł. Wydatek ten był zasadny, gdyż unieruchomienie gipsowe utrudniało poszkodowanej skorzystanie z komunikacji miejskiej.

Z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, iż K. P. (1) w związku z odniesionymi w wyniku zdarzenia z dnia 19 czerwca 2014 roku obrażeniami ciała wymagała opieki osób trzecich. Biegły ortopeda wskazał, iż wymagała pomocy w czynnościach natury egzystencjalnej w wymiarze ok. 3,5 godzin dziennie w czasie 42 dni.

Okoliczność świadczenia pomocy wobec K. P. (1) potwierdziły w złożonych zeznaniach jej córki i zięciowie. Uwzględniając powyższe uznać należało, iż żądanie odszkodowania z tytułu opieki osób trzecich zasadne jest w kwocie 1396,50 zł (42 dni x 3,5 godzin x 9,50 zł).

Ustalając koszt tej opieki, Sąd zastosował obowiązującą w (...) stawkę, przyjętą także przez stronę powodową dla ustalenia wysokości żądania uznając, że gdyby K. P. (1) zdecydowała się na ponoszenie wydatków związanych z opieką osób trzecich, zmuszona byłaby ponosić koszty obowiązujące na rynku takich usług.

Uwzględniając powyższe, Sąd zasądził na rzecz powódek solidarnie kwotę 1442,69 zł tytułem odszkodowania.

W pozostałym zakresie żądania odszkodowania powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa bowiem na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 6 k.c. i 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. Powódki nie wykazały, aby K. P. (1) nie mogła odbyć konsultacji ortopedycznych koniecznych tylko z powodu obrażeń doznanych w wypadku w ramach NFZ. Powódki nie wykazały też, aby ich matka poniosła koszty dojazdu w wyższej kwocie niż wynikająca ze złożonego potwierdzenia zapłaty.

Zasadą prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Zgodnie z art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Niespełnienie świadczenia w terminie powoduje po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia ma charakter zobowiązania bezterminowego. Jego przekształcenie w zobowiązanie terminowe może nastąpić w wyniku wezwania wierzyciela (pokrzywdzonego) skierowanego wobec dłużnika do spełnienia świadczenia.

W ocenie Sądu, zważywszy na charakter dochodzonego roszczenia (generujący po stronie odpowiedzialnej do naprawienia szkody konieczność dokonania ustaleń w zakresie swojej odpowiedzialności oraz wysokości świadczenia) odpowiednie zastosowanie winny znaleźć przepisy dotyczące terminu spełnienia świadczenia przez ubezpieczyciela, tj. art. 817§1 kc, zgodnie z którym winien on spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być

spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciel powinien spełnić w terminie przewidzianym w §1 (§2 art. 817 kc).

K. P. (1) przed wystąpieniem na drogę postępowania sądowego, określiła kwotowo swoje żądanie w zakresie zadośćuczynienia i odszkodowania. Zgłoszenie szkody wraz z takim żądaniem pozwany otrzymał w dniu 10 września 2014 roku. Sąd zasądził zatem odsetki od dnia 11 października 2014 roku, zgodnie z żądaniem pozwu.

Z uwagi na wejście w życie od 1 stycznia 2016 roku zmiany w przepisach kodeksu cywilnego dotyczących odsetek i wyodrębnienie odsetek ustawowych za opóźnienie, skoro powódka domagała się odsetek w związku z nieterminowym spełnieniem świadczenia przez pozwanego (a więc w związku z opóźnieniem), w wyroku zaznaczono, rozróżnienie tych odsetek.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 347 kpc uchylił wyrok zaoczny wydany w dniu 14 stycznia 2016 roku i orzekł jak w punkcie 3-4 wyroku. Należności zostały zasądzone solidarnie zgodnie z żądaniem powódek.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc i art. 348 kpc. Skoro każda ze stron przegrała proces, a mianowicie – powódki w 21,41 % zaś pozwany w 78,59 %.

Po stronie powodowej na koszty procesu w łącznej wysokości 3001 zł poniesione przed wydaniem wyroku zaocznego złożyły się: kwota 601 zł części opłaty od pozwu i koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2400 zł. Po wydaniu wyroku zaocznego powódki poniosły koszt wynagrodzenia biegłego w wysokości 487,97zł, zaś pozwany koszt opłaty od sprzeciwu tj. 301 zł i wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 2400zł.

Sąd ustalił wynagrodzenie pełnomocnika powódek w oparciu o § 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490), a stawkę pełnomocnika pozwanego ustalił w oparciu o podstawie § 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, (Dz.U. 2013 poz. 461 t.j.).

W rezultacie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódek solidarnie kwotę 2846,46 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie art. 84 ust 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2016r poz. 623), Sąd zwrócił na rzecz powódek solidarnie ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 12,03 zł tytułem różnicy między wydatkami pobranymi od strony a należnymi.